

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór licencji oraz tryb jej wydawania, uwzględniając wymiary i elementy graficzne wzoru licencji oraz potrzebę zapewnienia sprawności postępowania w sprawie jej wydania.”;
- 21) w art. 37 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) przestał spełniać jeden z warunków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 4, 6 lub 9,”;
- 22) w art. 40 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Rejestr detektywów jest jawny w zakresie potwierdzenia posiadania przez wskazaną osobę uprawnień detektywa. W pozostałym zakresie dane są udostępniane sądom, organom prokuratury oraz organom administracji publicznej, a także podmiotom, które udokumentują posiadanie w tym interesu prawnego.”;
- 23) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:
„Art. 41a. W stosunku do osób, wobec których zostało wydane orzeczenie:
1) lekarskie, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 9,
2) lekarskie i psychologiczne, na podstawie przeprowadzonych badań, o których mowa w art. 41
— nie stosuje się przepisów art. 229 § 1 i 2 Kodeksu pracy.”;
- 24) w art. 42 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) kwalifikacje oraz dodatkowe wymogi dotyczące lekarzy i psychologów upoważnionych do przeprowadzania badań oraz wydawania orzeczeń, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 9,”;
- 25) art. 50 otrzymuje brzmienie:
„Art. 50. Przepisy art. 18 ust. 1 pkt 6, art. 29 ust. 1 pkt 1, 7 i 8 oraz ust. 3, w zakresie, w jakim dotyczą obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.”.
- Art. 2.** Licencje wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność.
- Art. 3.** Do postępowań administracyjnych w sprawach objętych przepisami niniejszej ustawy wszczętych, a niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się przepisy dotychczasowe.
- Art. 4.** Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych, zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 36 ust. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
- Art. 5.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

1266

OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 2 kwietnia 2004 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718, z 2001 r. Nr 46, poz. 499, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 65, poz. 595 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:
- 1) ustawą z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 60, poz. 370),
- 2) ustawą z dnia 17 lipca 1997 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 80, poz. 505),
- 3) ustawą z dnia 11 grudnia 1997 r. zmieniającą ustawę o zmianie ustawy o lasach oraz o zmianie niektórych ustaw i ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 160, poz. 1079),
- 4) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustroju państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668),
- 5) ustawą z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem admi-

- nistracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136 i Nr 122, poz. 1323, z 2001 r. Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 208, poz. 1763 oraz z 2003 r. Nr 203, poz. 1966),
- 6) ustawą z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268),
 - 7) ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 81, poz. 875),
 - 8) ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy — Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085),
 - 9) ustawą z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984),
 - 10) ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717),
 - 11) ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568),
 - 12) ustawą z dnia 19 lutego 2004 r. o zmianie ustawy — Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 49, poz. 464)
- oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 2 kwietnia 2004 r.
2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:
- 1) art. 32a i 32b ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78), które stanowią:
 - „Art. 32a.^{a)} W okresie do dnia 31 grudnia 1998 r.:
 - 1) Fundusz centralny tworzy się z 50 % dochodów Funduszu, o których mowa w art. 23 ust. 3 i 4,
 - 2) Fundusz terenowy przekazuje, w terminie 15 dni po zakończeniu każdego miesiąca, 50 % zgromadzonych dochodów, wymienionych w art. 23 ust. 3 i 4, na rachunek Funduszu centralnego.
 - Art. 32b.^{b)} W okresie do dnia 31 grudnia 1998 r. środki Funduszu terenowego w pierwszej kolejności powinny być przekazane na wykonywanie prac wymienionych w art. 25 ust. 1 pkt 1—6 oraz pkt 8 i 9, na obszarze gmin dotkniętych powodzią z lipca 1997 r.”;
- ^{a)} Dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 lipca 1997 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 80, poz. 505), która weszła w życie z dniem 18 lipca 1997 r.
- ^{b)} Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku a.
- 2) art. 2—4 ustawy z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 60, poz. 370), które stanowią:
 - „Art. 2. Opłaty roczne ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych, niewymagalne do dnia wejścia w życie ustawy, ulegają z mocy prawa umorzeniu, jeśli grunty wyłączone z produkcji spełniają warunki, o których mowa w art. 1 pkt 4.
 - Art. 3. Do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, a niezakończonych wydaniem decyzji ostatecznej, stosuje się przepisy ustawy.
 - Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
 - 3) art. 2 ustawy z dnia 17 lipca 1997 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 80, poz. 505), który stanowi:
 - „Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
 - 4) art. 4 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o lasach oraz o zmianie niektórych ustaw i ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 160, poz. 1079), który stanowi:
 - „Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.”;
 - 5) art. 150 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), który stanowi:
 - „Art. 150. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 26, art. 128 pkt 2, art. 139 pkt 1 i 10, art. 145 ust. 2 i 4, art. 146 ust. 2 i 4 oraz art. 147 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i art. 34 pkt 1, art. 36 pkt 23, art. 48 pkt 1 i 3, art. 84, art. 97 pkt 1—3, 5—10 i 12—36 oraz art. 139 pkt 9 lit. a), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;
 - 6) art. 75 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136 i Nr 122, poz. 1323, z 2001 r. Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 208, poz. 1763 oraz z 2003 r. Nr 203, poz. 1966), który stanowi:
 - „Art. 75. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem:
 - 1) art. 71, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1999 r.,
 - 2) art. 5 pkt 6 i 8, art. 8 pkt 3, art. 25 pkt 26 i art. 29 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 2000 r.,

- 3) art. 24 pkt 6—10 i art. 41 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2000 r.,
- 4) art. 63 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2000 r.,
- 5) art. 2, art. 14 pkt 2 lit. a), c)—e), pkt 3, 4 i 5 lit. a), art. 15 pkt 10 lit. d), art. 26 pkt 1, art. 30 pkt 1, art. 39 pkt 1 lit. a), art. 40 pkt 2 lit. b), art. 46 pkt 1 i 3 i art. 62, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.,
- 6) art. 25 pkt 20, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2001 r.,
- 7) (uchylony).”;
- 7) art. 79 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268), który stanowi:
- „Art. 79. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów:
- 1) art. 74, który wchodzi w życie z dniem 30 grudnia 2000 r.,
 - 2) art. 27 pkt 5 lit. b) i c), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.,
 - 3) art. 61, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.”;
- 8) art. 11 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 81, poz. 875), który stanowi:
- „Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 9) art. 62 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy — Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085), który stanowi:
- „Art. 62. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2001 r., z wyjątkiem:
- 1) art. 46 pkt 11, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia ustawy,
 - 2) art. 46 pkt 10, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.”;
- 10) art. 102 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984), który stanowi:
- „Art. 102. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z tym że przepisy art. 28—81, art. 82 pkt 1 i 6 oraz art. 83—99 wchodzi w życie w dniu wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r.”;
- 11) art. 89 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717), który stanowi:
- „Art. 89. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 12) art. 151 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568), który stanowi:
- „Art. 151. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 13) art. 4 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o zmianie ustawy — Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 49, poz. 464), który stanowi:
- „Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 7 i art. 3, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *M. Borowski*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 2004 r. (poz. 1266)

USTAWA

z dnia 3 lutego 1995 r.

o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów.

Art. 2. 1. Gruntami rolnymi, w rozumieniu ustawy, są grunty:

- 1) określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne;
- 2) pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi, służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa;

- 3) pod wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych budynkami mieszkalnymi oraz innymi budynkami i urządzeniami służącymi wyłącznie produkcji rolnej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu;
- 4) pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolnej uznanej za dział specjalny, stosownie do przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych;
- 5) parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym również pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwoerozyjnymi;
- 6) pracowniczych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych;
- 7)¹⁾ pod urządzeniami: melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi;
- 8) zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa;
- 9) torfowisk i oczek wodnych;
- 10) pod drogami dojazdowymi do gruntów rolnych.

2. Gruntami leśnymi, w rozumieniu ustawy, są grunty:

- 1) określone jako lasy w przepisach o lasach;
- 2) zrekultywowane dla potrzeb gospodarki leśnej;
- 3) pod drogami dojazdowymi do gruntów leśnych.

3. Nie uważa się za grunty rolne gruntów znajdujących się pod parkami i ogrodami wpisanymi do rejestru zabytków.

Art. 3. 1. Ochrona gruntów rolnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
- 2)²⁾ zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolnej, powstającym wskutek działalności nierolniczej;
- 2)³⁾ **zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolnej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;**
- 3) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- 4) zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych.

¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 60, poz. 370), która weszła w życie z dniem 29 czerwca 1997 r.

²⁾ W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 3.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o zmianie ustawy — Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 49, poz. 464), która wejdzie w życie z dniem 27 czerwca 2004 r.

2. Ochrona gruntów leśnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- 2)⁴⁾ zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej;
- 2)⁵⁾ **zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi;**
- 3) przywracaniu wartości użytkowej gruntem, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej;
- 4) poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności.

Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) gruntach bez bliższego określenia — rozumie się przez to grunty rolne i leśne;
- 2) budynkach i urządzeniach służących wyłącznie produkcji rolnej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu — rozumie się przez to budynki i urządzenia służące przechowywaniu środków produkcji, prowadzeniu produkcji rolnej, przetwarzaniu i magazynowaniu wyprodukowanych w gospodarstwie produktów rolniczych;
- 3) osobach — rozumie się przez to osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;
- 4) właścicielu — rozumie się przez to również posiadacza samoistnego, zarządcę lub użytkownika, użytkownika wieczystego i dzierżawcę;
- 5) wójcie — rozumie się przez to również burmistrza lub prezydenta miasta;
- 6) przeznaczeniu gruntów na cele nierolnicze lub nieleśne — rozumie się przez to ustalenie innego niż rolniczy lub leśny sposobu użytkowania gruntów rolnych oraz innego niż leśny sposobu użytkowania gruntów leśnych;
- 7) warstwie próchnicznej — rozumie się przez to wierzchnią warstwę gleby o zawartości powyżej 1,5 % próchnicy glebowej; miąższość tej warstwy określa się w decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1;
- 8)⁶⁾ glebach pochodzenia organicznego — rozumie się przez to wytworzone przy udziale materii organicznej, w warunkach nadmiernego uwilgotnienia, gleby torfowe i murszowe;

⁴⁾ W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 5.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 9) glebach pochodzenia mineralnego — rozumie się przez to inne gleby niż wymienione w pkt 8;
- 10) oczkach wodnych — rozumie się przez to naturalne śródpolne i śródleśne zbiorniki wodne o powierzchni do 1 ha, niepodlegające klasyfikacji gleboznawczej;
- 11) wyłączeniu gruntów z produkcji — rozumie się przez to rozpoczęcie innego niż rolnicze lub leśne użytkowanie gruntów; nie uważa się za wyłączenie z produkcji gruntów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jeżeli przerwa w rolniczym użytkowaniu tych obiektów jest spowodowana zmianą kierunku produkcji rolniczej i trwa nie dłużej niż 5 lat;
- 12) należności — rozumie się przez to jednorazową opłatę z tytułu trwałego wyłączenia gruntów z produkcji;
- 13)⁷⁾ opłacie rocznej — rozumie się przez to opłatę roczną z tytułu użytkowania na cele nierolnicze lub nieleśne gruntów wyłączonych z produkcji, w wysokości 10 % należności wyrażonej w tonach ziarna żyta lub w m³ drewna, uiszczaną: w razie trwałego wyłączenia — przez lat 10, a w przypadku nietrwałego wyłączenia — przez okres tego wyłączenia, nie dłużej jednak niż przez 20 lat od chwili wyłączenia tych gruntów z produkcji;
- 14)⁸⁾ obszarach ograniczonego użytkowania — rozumie się przez to obszary tworzone na podstawie przepisów o ochronie środowiska;
- 15) utracie albo ograniczeniu wartości użytkowej gruntów — rozumie się przez to całkowity zanik albo zmniejszenie zdolności produkcyjnej gruntów;
- 16) gruntach zdegradowanych — rozumie się przez to grunty, których rolnicza lub leśna wartość użytkowa zmalała, w szczególności w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych albo wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej;
- 17) gruntach zdewastowanych — rozumie się przez to grunty, które utraciły całkowicie wartość użytkową w wyniku przyczyn, o których mowa w pkt 16;
- 18) rekultywacji gruntów — rozumie się przez to nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg;
- 19) zagospodarowaniu gruntów — rozumie się przez to rolnicze, leśne lub inne użytkowanie gruntów zrekultywowanych;
- 20) drogach dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych — rozumie się przez to drogi zakładowe prowadzące do gospodarstw rolnych i leśnych oraz drogi wiejskie w rozumieniu przepisów o drogach publicznych;
- 21) urządzeniach turystycznych — rozumie się przez to parkingi, pola biwakowe, wieże widokowe, kładki, szlaki turystyczne (ścieżki dydaktyczne) i miejsca widokowe;
- 22) planie urządzenia lasu — rozumie się przez to plan urządzenia lasu, określony w przepisach o lasach;
- 23) typie siedliskowym lasu — rozumie się przez to jednostkę klasyfikacji siedlisk leśnych, stosowaną w planie urządzenia lasu;
- 24) inwestycji — rozumie się przez to budowę, jak również modernizację budowli lub urządzeń, które wymagają wyłączenia gruntów z produkcji;
- 25) zakładzie przemysłowym — rozumie się przez to osobę, której działalność może powodować utratę lub ograniczenie wartości użytkowej gruntów;
- 26) działalności przemysłowej — rozumie się przez to działalność nierolniczą i nieleśną, powodującą utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów;
- 27) przepływie nienaruszalnym — rozumie się przez to przepływ minimalnej ilości wody, niezbędnej do utrzymania życia biologicznego w cieku wodnym;
- 28)⁹⁾ ruchach masowych ziemi — rozumie się przez to ruchy masowe ziemi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.¹⁰⁾).

Art. 5. 1.¹¹⁾ Jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej, właściwym w sprawach ochrony gruntów rolnych jest starosta, a gruntów leśnych —

⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 2 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o lasach oraz o zmianie niektórych ustaw i ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 160, poz. 1079), który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 51 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy — Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085), która weszła w życie z dniem 1 października 2001 r.

⁹⁾ Dodany przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 49, poz. 464, Nr 70, poz. 631, Nr 91, poz. 875, Nr 92, poz. 880 i Nr 96, poz. 959.

¹¹⁾ Oznaczenie ust. 1 i zmiana wprowadzone przez art. 98 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 37 pkt 1 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136), która weszła w życie z dniem 23 lutego 2000 r.

dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, z wyjątkiem obszarów parków narodowych, gdzie właściwym jest dyrektor parku.

2.¹²⁾ Zadania starosty, o których mowa w ustawie, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

Rozdział 2

Ograniczanie przeznaczania gruntów na cele nierolnicze i nieleśne

Art. 6. 1. Na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku — inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej.

2. Przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów związanych z działalnością przemysłową, a także innych obiektów budowlanych należy stosować takie rozwiązania, które ograniczają skutki ujemnego oddziaływania na grunty.

Art. 7. 1.¹³⁾ Przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wymagającego zgody, o której mowa w ust. 2, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2.¹⁴⁾ Przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne:

- 1) gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I—III, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 0,5 ha — wymaga uzyskania zgody *Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej*¹⁵⁾,
- 2) gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa — wymaga uzyskania zgody *Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa*¹⁶⁾ lub upoważnionej przez niego osoby,
- 3) gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas IV, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 1 ha,

¹²⁾ Dodany przez art. 98 pkt 1 lit. b ustawy wymienionej w odnośniku 11 jako pierwsza.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717), która weszła w życie z dniem 11 lipca 2003 r.

¹⁴⁾ Zdanie końcowe ze zmianą wprowadzoną przez art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 81, poz. 875), która weszła w życie z dniem 22 sierpnia 2001 r.

¹⁵⁾ Obecnie: ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, stosownie do art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 18 i art. 23 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, Nr 162, poz. 1568 i Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 69, poz. 624, Nr 91, poz. 875, Nr 96, poz. 959 i Nr 116, poz. 1206).

¹⁶⁾ Obecnie: ministra właściwego do spraw środowiska, stosownie do art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 23 i art. 28 ustawy, o której mowa w odnośniku 15.

4)¹⁷⁾ gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas V i VI, wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego i torfowisk, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 1 ha,

5) pozostałych gruntów leśnych

— wymaga uzyskania zgody wojewody wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

3.¹⁸⁾ Wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 2 pkt 1—5, następuje na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Do wniosku dotyczącego gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa wójt (burmistrz, prezydent miasta) dołącza opinię dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, a w odniesieniu do gruntów parków narodowych — opinię dyrektora parku.

4.¹⁹⁾ Do wniosku dotyczącego gruntów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, wojewoda dołącza swoją opinię i przekazuje wniosek odpowiedniemu ministrowi w terminie do 30 dni od chwili złożenia wniosku przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

5. Organ wyrażający zgodę, o którym mowa w ust. 2, może żądać złożenia wniosku w kilku wariantach, przedstawiających różne kierunki projektowanego przestrzennego rozwoju zabudowy.

Art. 8. Przepisów art. 7 nie stosuje się do okresowego wyłączenia gruntów z produkcji, związanego z podjęciem natychmiastowych działań interwencyjnych wynikających z klęsk żywiołowych lub wypadków losowych.

Art. 9. 1. Zasady zaliczania lasów do lasów ochronnych określają przepisy o lasach.

2. W lasach ochronnych mogą być wznoszone budynki i budowle służące gospodarce leśnej, obronności lub bezpieczeństwu państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu, ochronie zdrowia oraz urządzeniom służącym turystyce.

3.²⁰⁾ W przypadkach uzasadnionych ważnymi względami społecznymi i brakiem innych gruntów lasy ochronne mogą być przeznaczone na inne cele niż określone w ust. 2, po uzyskaniu zgody właściwego organu wymienionego w art. 7 ust. 2.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

¹⁸⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 61 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984), który wszedł w życie w dniu wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r., stosownie do art. 102 tej ustawy.

¹⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 61 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

Art. 10. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 7 ust. 4, powinien zawierać:

- 1) uzasadnienie potrzeby zmiany przeznaczenia gruntów, o których mowa w art. 7 ust. 2;
- 2) wykaz powierzchni gruntów, o których mowa w pkt 1, z uwzględnieniem klas bonitacyjnych gruntów rolnych i typów siedliskowych gruntów leśnych;
- 3) ekonomiczne uzasadnienie projektowanego przeznaczenia, uwzględniające w szczególności:
 - a) sumę należności i opłat rocznych za grunty projektowane do przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne,
 - b) przewidywany rozmiar strat, które poniesie rolnictwo i leśnictwo w wyniku ujemnego oddziaływania inwestycji lokalizowanych na gruntach projektowanych do przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

2. Do wniosku powinna być dołączona mapa gminy lub miasta, z oznaczeniem gruntów zabudowanych, z wyjątkiem gruntów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 1, klas bonitacyjnych gruntów rolnych i typów siedliskowych gruntów leśnych oraz granic gruntów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wykonana w skali takiej jak mapa planu zagospodarowania gminy lub miasta. W odniesieniu do gruntów leśnych mapa stanowiąca załącznik do wniosku zawiera treść mapy gospodarczej lasów.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dotyczący gruntów o obszarze ponad 10 ha na cele inwestycji górniczych, powinien zawierać oprócz danych określonych w ust. 1 i 2 także wariantowe rozwiązania w zakresie rekultywacji i zagospodarowania gruntów w trakcie i po zakończeniu działalności przemysłowej, określające dla każdego wariantu koszty rekultywacji i zagospodarowania oraz straty, które poniesie rolnictwo i leśnictwo.

4. Organ wyrażający zgodę, o którym mowa w art. 7 ust. 2, może w szczególnie uzasadnionym przypadku odstąpić od wymogu przedkładania uzasadnienia ekonomicznego oraz rozwiązań wariantowych, o których mowa w ust. 3.

Rozdział 3

Wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej

Art. 11. 1.²¹⁾ Wyłączenie z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego, a także gruntów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2—10, oraz gruntów leśnych, przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne — może nastąpić po wydaniu decyzji zezwa-

lających na takie wyłączenie. W decyzji określa się obowiązki związane z wyłączeniem.

2. W odniesieniu do gruntów wchodzących w skład parków narodowych decyzje, o których mowa w ust. 1, wydają dyrektorzy tych parków, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 5.

3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczące gruntów wymienionych w art. 8, mogą być wydane po dniu faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji.

4. Wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

5. Osoba ubiegająca się o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, celem wydobywania torfów jest obowiązana przedstawić właściwemu organowi następujące dokumenty:

- 1) dokumentację określającą położenie, powierzchnię i miąższość torfowiska oraz rodzaj występującego tam torfu;
- 2) projekt eksploatacji, uwzględniający podział na etapy i termin jej zakończenia;
- 3) projekt rekultywacji torfowiska i termin jej zakończenia;
- 4) ocenę wpływu eksploatacji torfowiska na środowisko przyrodnicze, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej.

6. Nie wymaga się decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, jeżeli grunty rolne mają być użytkowane na cele leśne.

Art. 12. 1. Osoba, która uzyskała zezwolenie na wyłączenie gruntów z produkcji, jest obowiązana uiścić należność i opłaty roczne, a w odniesieniu do gruntów leśnych — także jednorazowe odszkodowanie w razie dokonania przedwczesnego wyrębu drzewostanu. Obowiązek taki powstaje od dnia faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji.

2. Właściciel, który w okresie 2 lat zrezygnuje w całości lub w części z uzyskanego prawa do wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej, otrzymuje zwrot należności, jaką uiścił, odpowiednio do powierzchni gruntów niewyłączonych z produkcji. Zwrot uiszczonych należności następuje w terminie do trzech miesięcy od dnia zgłoszenia rezygnacji.

3. W razie zbycia gruntów, co do których wydano decyzje, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2, a niewyłączonych jeszcze z produkcji, obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych ciąży na nabywcy, który wyłączył grunt z produkcji. Zbywający jest obowiązany uprzedzić nabywcę o tym obowiązku.

4. W razie zbycia gruntów wyłączonych z produkcji, obowiązek uiszczenia opłat rocznych przechodzi na nabywcę. Zbywający jest obowiązany uprzedzić o tym nabywcę.

²¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 76 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

5.²²⁾ Wysokość jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyręb drzewostanu stanowi różnicę między spodziewaną wartością drzewostanu w wieku rębności, określonym w planie urządzania lasu, a wartością w chwili jego wyrębu. W drzewostanach młodszych, w których nie można pozyskać sortymentów drzewnych, odszkodowanie to stanowi wartość kosztów poniesionych na założenie i pielęgnację drzewostanów.

5a.²³⁾ Minister właściwy do spraw środowiska określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w ust. 5, za przedwczesny wyręb drzewo-

stanu, uwzględniając wartość drzewostanów, stopień zadrzewienia drzewostanu w wieku wyrębu faktycznego, powierzchnię drzewostanu oraz aktualną cenę sprzedaży 1 m³ drewna.

6. Należność pomniejsza się o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji.

7. Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntów rolnych wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1, 3 i 5 wynosi:

Grunty orne i sady, pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozojnymi		Łąki i pastwiska trwałe, pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozojnymi	
klasa	równowartość ton ziarna żyta	klasa	równowartość ton ziarna żyta
wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego			
I	750	Ł i Ps I	750
II	650	Ł i Ps II	620
IIIa	550	Ł i Ps III	500
IIIb	450		
wytworzone z gleb pochodzenia organicznego			
IVa	350	Ł i Ps IV	300
IVb	250	Ł V	250
V	200	Ps V	200
VI	150	Ł i Ps VI	150

8. Równowartość tony ziarna żyta ustala się w wysokości stosowanej do wymierzania podatku rolnego, ogłaszanej przez Główny Urząd Statystyczny.

9. Należność za wyłączenie z produkcji parków wiejskich oraz gruntów wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 4 i 10 ustala się jak za grunty pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw

rolnych oraz grunty pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi.

10. Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntów pod stawami rybnymi oraz za grunty wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 6—9 wynosi równowartość 400 ton ziarna żyta.

11.⁷⁾ Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntu leśnego bez drzewostanu wynosi:

Lp.	Typy siedliskowe lasów	Równowartość ceny 1 m ³ drewna w wysokości ogłaszanej przez Główny Urząd Statystyczny
1	Lasy: świeży, wilgotny, łęgowy i górski oraz ols jesionowy i ols górski	2000
2	Lasy mieszane: świeży, wilgotny i bagienny, wyżynny, górski i ols	1500
3	Bory mieszane: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	1150
4	Bory: świeży, wilgotny, górski	600
5	Bory: suchy i bagienny	250

²²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 57 lit. a ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268), która weszła w życie z dniem 30 marca 2001 r.

²³⁾ Dodany przez art. 57 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 22.

12. Należność i opłaty roczne za wyłączenie z produkcji gruntów leśnych w lasach ochronnych są wyższe o 50 % od należności i opłat, o których mowa w ust. 11.

13. Należność uiszcza się w terminie do 60 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

14.⁷⁾ Opłatę roczną za dany rok uiszcza się w terminie do dnia 30 czerwca tego roku, przyjmując za podstawę ustalenia równowartość ceny tony ziarna żyta, stosowanej przy wymierzaniu podatku rolnego za

pierwsze półrocze w tym roku, a w odniesieniu do gruntów leśnych — cenę 1 m³ drewna, stosowaną przy wymiarze podatku leśnego w danym roku.

15. Rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu na jej obszarze ochroną również gruntów rolnych wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1, 3 i 5, zaliczonych do klas IV, IVa i IVb, wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Wówczas przepisy ust. 1—4, 6, 8, 9, 13 i 14 stosuje się odpowiednio, a należność z tytułu wyłączenia z produkcji 1 ha tych gruntów wynosi:

Grunty orne i sady, pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi		Łąki i pastwiska trwałe, pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi	
klasa	równowartość ton ziarna żyta	klasa	równowartość ton ziarna żyta
wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego			
IVa	350	Ł i Ps IV	300
IVb	250		

16.²⁴⁾ Na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego marszałek województwa — w odniesieniu do gruntów rolnych, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych — w odniesieniu do gruntów leśnych, a w odniesieniu do obszarów wchodzących w skład parków narodowych — dyrektor parku mogą umorzyć całość lub część należności i opłat rocznych, a w odniesieniu do gruntów leśnych również jednorazowe odszkodowanie w razie dokonania przedwczesnego wyrębu drzewostanu w przypadku inwestycji o charakterze użyteczności publicznej z zakresu oświaty i wychowania, kultury, kultu religijnego oraz ochrony zdrowia i opieki społecznej, jeżeli inwestycja ta służy zaspokojeniu potrzeb lokalnej społeczności, oraz dotyczącej powiększenia lub założenia cmentarza, jeżeli obszar gruntu podlegający wyłączeniu nie przekracza 1 ha i nie ma możliwości zrealizowania inwestycji na gruncie nieobjętym ochroną.

Art. 12a.²⁵⁾ Obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych, a w odniesieniu do gruntów leśnych również jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w art. 12 ust. 1, nie dotyczy wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej na cele budownictwa mieszkaniowego:

- 1) do 0,05 ha w przypadku budynku jednorodzinnego;

²⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1, w brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 2 ustawy wymienionej w odnośniku 11 jako druga, i ze zmianą wprowadzoną przez art. 61 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

²⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 2) do 0,02 ha, na każdy lokal mieszkalny, w przypadku budynku wielorodzinnego.

Art. 13. 1. Przy wyłączeniu gruntów z produkcji w celu budowy zbiorników wodnych należność i opłaty roczne określa się proporcjonalnie do udziału osób w eksploatacji tych zbiorników.

2.²⁶⁾ Jeżeli w eksploatacji zbiorników wodnych, o których mowa w ust. 1, przewiduje się udział osób wykorzystujących wodę na cele produkcji rolniczej, leśnej, wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach wodnych o mocy zainstalowanej nie większej niż 10 MW lub ochrony przeciwpowodziowej, zawieszona na lat 10 uiszczenie proporcjonalnej części sumy należności i opłat rocznych. Proporcjonalną część sumy należności i opłat rocznych ustala się stosownie do udziału tych osób, określonego w dokumentacji technicznej eksploatacji zbiornika, z tym że ustalony w tej dokumentacji przeptyw nienaruszalny zalicza się do eksploatacji zbiornika dla potrzeb rolnictwa. Zawieszoną część sumy należności i opłat rocznych umarza się po upływie 10 lat.

3. W razie zmniejszenia udziału osób, o których mowa w ust. 2, w eksploatacji zbiornika w okresie 10 lat od rozpoczęcia jego eksploatacji, osoby przejmujące część lub całość tego udziału uiszczają należności i opłaty roczne proporcjonalnie do wielkości przejętego udziału w eksploatacji zbiornika w oparciu o protokół zdawczo-odbiorczy.

Art. 14. 1. W razie wyłączenia gruntów z produkcji, w decyzji o wyłączeniu, o której mowa w art. 11 ust. 1

²⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

i 2, można, po zasięgnięciu opinii wójta, nałożyć obowiązki zdjęcia oraz wykorzystania na cele poprawy wartości użytkowej gruntów próchnicznej warstwy gleby z gruntów rolnych klas I, II, IIIa, IIIb, III, IVa i IV oraz z torfowisk.

2. W razie niewykonania obowiązku określonego w ust. 1, osoba wyłączająca grunty z produkcji uiszcza za każdy 1 m³ wykorzystanej niewłaściwie próchnicznej warstwy gleby opłatę w wysokości odpowiadającej równowartości ceny ziarna żyta, obowiązującej w dniu wydania decyzji o ustaleniu wysokości opłaty, która wynosi:

- 1) z gleb klas I i II oraz gleb pochodzenia organicznego — 5 q;
- 2) z gleb pochodzenia mineralnego, zaliczonych do klas III, IIIa i IIIb — 4 q;
- 3) z gleb pochodzenia mineralnego, zaliczonych do klas IVa i IV — 3 q.

Rozdział 4

Zapobieganie degradacji gruntów

Art. 15. 1.²⁷⁾ Właściciel gruntów stanowiących użytki rolne oraz gruntów zrehabilitowanych na cele rolne obowiązany jest do przeciwdziałania degradacji gleb, w tym szczególnie erozji.

1.²⁸⁾ Właściciel gruntów stanowiących użytki rolne oraz gruntów zrehabilitowanych na cele rolne jest obowiązany do przeciwdziałania degradacji gleb, w tym szczególnie erozji i ruchom masowym ziemi.

2.²⁷⁾ Właściwy organ wymieniony w art. 5, ze względu na ochronę gleb przed erozją, może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi zalesienie, zadrzewienie czy zakrzewienie gruntów lub założenie na nich trwałych użytków zielonych. Właścicielowi gruntów przysługuje zwrot kosztów zakupu niezbędnych nasion i sadzonek ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

2.²⁸⁾ Właściwy organ wymieniony w art. 5, ze względu na ochronę gleb przed erozją i ruchami masowymi ziemi, może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntów, o których mowa w ust. 1, zalesienie, zadrzewienie lub zakrzewienie gruntów, lub założenie na nich trwałych użytków zielonych. Właścicielowi gruntów przysługuje zwrot kosztów zakupu niezbędnych nasion i sadzonek ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

3. Jeżeli wykonanie nakazu, o którym mowa w ust. 2, spowoduje szkody wynikające ze zmniejszenia produkcji roślinnej, właścicielowi gruntów przysługuje odszkodowanie ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, wypłacane przez okres 10 lat.

4. Obowiązek utrzymywania w stanie sprawności technicznej urządzeń przeciwoerozyjnych oraz urządzeń melioracji szczegółowych ciąży na właścicielu gruntów, na których znajdują się te urządzenia.

²⁷⁾ W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 28.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

5. W razie wystąpienia z winy właściciela innych form degradacji gruntów, o których mowa w ust. 1, w tym również spowodowanej nieprzestrzeganiem przepisów o ochronie roślin uprawnych przed chorobami, szkodnikami i chwastami, wójt w drodze decyzji nakazuje właścicielowi gruntów wykonanie w określonym terminie odpowiednich zabiegów. W razie niewykonania decyzji, wójt zleca wykonanie zastępcze tych zabiegów na koszt właściciela gruntów, wykorzystując do czasu zwrotu kosztów wykonania zastępczego środki Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Art. 16. 1.²⁹⁾ Dla gruntów położonych na obszarach ograniczonego użytkowania, istniejących wokół zakładów przemysłowych, opracowuje się, na koszt odpowiedzialnych zakładów, plany gospodarowania na tych gruntach.

2. Projekt planu gospodarowania na gruntach, o których mowa w ust. 1, powinien określać:

- 1) rodzaje występujących zanieczyszczeń i ich stężenie;
- 2) wpływ zanieczyszczeń lub innego szkodliwego oddziaływania na istniejący sposób zagospodarowania, z ewentualnym podziałem strefy ochronnej na części;
- 3) aktualne kierunki produkcji roślinnej oraz wielkość tej produkcji;
- 4) rośliny, które mogą być uprawiane, zalecenia dotyczące ich uprawy oraz proponowany sposób ich gospodarczego wykorzystania;
- 5) sposób przeciwdziałania zmniejszeniu wartości użytkowej gleby;
- 6) spodziewany poziom globalnej produkcji rolniczej lub leśnej;
- 7) wykaz gospodarstw rolnych prowadzących produkcję rolniczą;
- 8) wysokość przewidywanych odszkodowań z tytułu obniżenia poziomu produkcji lub zmiany kierunku produkcji;
- 9) ewentualne obowiązki związane z prowadzeniem produkcji zwierzęcej, w tym również rybackiej;
- 10) ewentualne nakłady niezbędne do zmiany kierunków produkcji;
- 11) przewidywany obszar i koszty nabycia gruntów przez zakład przemysłowy.

3. Projekt planu powinien być wyłożony w urzędzie gminy do wglądu właścicieli gruntów na okres 30 dni w celu zgłoszenia uwag i wniosków. O wyłożeniu projektu planu do wglądu urząd gminy powiadamia właścicieli gruntów na piśmie.

4.³⁰⁾ Rada gminy podejmuje jako zadanie własne uchwałę w przedmiocie zatwierdzenia planu, po uzyskaniu opinii izby rolniczej, a także placówek naukowych lub innych osób upoważnionych przez ministra

²⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 51 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 6 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

właściwego do spraw rozwoju wsi w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska. Koszty sporządzenia opinii pokrywa zakład przemysłowy.

5.³¹⁾ W razie prowadzenia produkcji w sposób naruszający ustalenia planu, o których mowa w ust. 2 pkt 4 i 9, wójt, w porozumieniu z *wojewódzkim inspektorem sanitarnym*³²⁾, nakazuje właścicielowi gruntów w oznaczonym terminie zniszczenie określonych upraw, przemieszczenie zwierząt poza obszar ograniczonego użytkowania lub dokonanie ich uboju.

6. Wykonanie decyzji, o której mowa w ust. 5, następuje bez odszkodowania.

Art. 17. 1. Jeżeli właściciel gruntów, o których mowa w art. 16 ust. 1, poniósł szkodę przez obniżenie poziomu produkcji rolniczej lub leśnej, przysługuje mu z tego tytułu odszkodowanie od zakładu przemysłowego. W przypadku obniżenia poziomu produkcji w okresie trzech lat co najmniej o jedną trzecią dotychczasowej wartości, zakład jest obowiązany, na wniosek właściciela, wykupić całość lub część tych gruntów według cen wolnorynkowych.

2. Jeżeli w wyniku realizacji planu, o którym mowa w art. 16 ust. 1, zachodzi potrzeba zmiany kierunku produkcji rolniczej lub leśnej, zakład przemysłowy jest obowiązany zwrócić właścicielowi gruntów poniesione z tego tytułu nakłady i koszty oraz wypłacić równowartość szkód wynikłych ze zmiany kierunków produkcji.

Art. 18. 1.³³⁾ Na gruntach, o których mowa w art. 16 ust. 1, starosta zapewnia prowadzenie co 3 lata okresowych badań poziomu skażenia gleb i roślin. Jeżeli okresowe badania wykażą, że uzyskiwane plody nie nadają się do spożycia lub przetworzenia, kosztami badań należy obciążyć zakład przemysłowy, a skażone grunty wyłącza się z produkcji w trybie określonym w art. 11 ust. 1. Skutki tych decyzji obciążają zakład przemysłowy odpowiedzialny za skażenie.

2. Na żądanie właściciela gruntów wyłączonych z produkcji, zakład przemysłowy, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany nabyć te grunty wraz z budynkami i urządzeniami. Przepis art. 17 stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli wyłączenie gruntów z produkcji następuje w wyniku ujemnego oddziaływania obiektów lub urządzeń należących do kilku osób, odpowiedzialność tych osób jest solidarna.

4. Pierwsze badania okresowe, o których mowa w ust. 1, należy przeprowadzić do końca 1996 r.

³¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 51 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³²⁾ Obecnie: państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Sanitarnej oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 37, poz. 329), która weszła w życie z dniem 27 kwietnia 2002 r.

³³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 98 pkt 3 ustawy wymienionej w odnośniku 11 jako pierwsza.

Art. 19.³⁴⁾ Przepisy art. 16—18 stosuje się odpowiednio także do gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, położonych poza obszarami ograniczonego użytkowania.

Rozdział 5

Rekultywacja i zagospodarowanie gruntów

Art. 20. 1. Osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt.

2.³⁵⁾ Rekultywacji na cele rolnicze gruntów położonych, w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, zdewastowanych lub zdegradowanych przez nieustalone osoby lub w wyniku klęsk żywiołowych, dokonuje właściwy organ wymieniony w art. 5 przy wykorzystaniu środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, a rekultywacji gruntów leśnych i gruntów przeznaczonych do zalesienia — środków budżetu państwa na zasadach określonych w przepisach o lasach.

2.³⁶⁾ **Rekultywacji na cele rolnicze gruntów położonych, w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, zdewastowanych lub zdegradowanych przez nieustalone osoby, w wyniku klęsk żywiołowych lub ruchów masowych ziemi, dokonuje właściwy organ wymieniony w art. 5, przy wykorzystaniu środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, a rekultywacji gruntów leśnych i gruntów przeznaczonych do zalesienia — przy wykorzystaniu środków pochodzących z budżetu państwa, na zasadach określonych w przepisach o lasach.**

2a.³⁷⁾ Rekultywacji na cele inne niż wymienione w ust. 2 pozostałych gruntów zdewastowanych lub zdegradowanych przez nieustalone osoby lub w wyniku klęsk żywiołowych dokonuje właściwy organ wymieniony w art. 5 przy wykorzystaniu środków budżetu państwa lub środków osób zainteresowanych prowadzeniem działalności na zrehabilitowanych gruntach.

2a.³⁸⁾ **Rekultywacji na cele inne niż wymienione w ust. 2 pozostałych gruntów zdewastowanych lub zdegradowanych przez nieustalone osoby, w wyniku klęsk żywiołowych lub ruchów masowych ziemi, dokonuje właściwy organ wymieniony w art. 5, przy wykorzystaniu środków pochodzących z budżetu państwa lub środków osób zainteresowanych prowadzeniem działalności na zrehabilitowanych gruntach.**

³⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 51 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1, ze zmianą wprowadzoną przez art. 76 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 13. W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 36.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1. W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 38.

³⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1, i w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

3. Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej.

4. Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas do prowadzenia działalności przemysłowej oraz kończy się w terminie do 5 lat od zaprzestania tej działalności.

5. Jeżeli działalność przemysłowa powodująca obowiązek rekultywacji gruntów prowadzona jest przez kilka osób, obowiązek ten ciąży na każdej z nich, odpowiednio do zakresu działalności powodującej potrzebę rekultywacji.

6.³⁹⁾ W przypadku zmiany osoby zobowiązanej do rekultywacji gruntów, w drodze decyzji właściwego organu wymienionego w art. 5, następuje przekazanie praw i obowiązków wynikających z wcześniej wydanych decyzji.

Art. 21. Na terenach przewidywanego osiadania gruntów na skutek działalności górniczej zakład przemysłowy, na wniosek właściciela, rozpoczyna rekultywację przed wystąpieniem degradacji gruntów.

Art. 22. 1. Decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania określają:

- 1) stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie opinii, o których mowa w art. 28 ust. 5;
- 2) osobę obowiązującą do rekultywacji gruntów;
- 3) kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów;
- 4) uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, decyzje wydaje starosta, po zasięgnięciu opinii:⁴⁰⁾

- 1) dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego — w odniesieniu do działalności górniczej;
 - 2) dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego — w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji;
- 3)⁴¹⁾ wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

3. Osoby obowiązane do rekultywacji gruntów zawiadamiają organ, o którym mowa w ust. 2, w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstających w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Rozdział 6

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

Art. 23. 1. Tworzy się Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, zwany dalej „Funduszem”.

2. Regulamin funkcjonowania Funduszu ustala *Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej*¹⁵⁾ w porozumieniu z *Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa*¹⁶⁾, po zasięgnięciu opinii właściwych komisji sejmowych.

3. Dochodami Funduszu są związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych:

- 1) należności;
- 2) opłaty roczne;
- 3) opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby;
- 4) opłaty oraz należności i opłaty roczne podwyższone, określone w art. 28 ust. 1—3.

4. Dochodami Funduszu mogą być także darowizny i inne dochody.

Art. 24. 1. Fundusz dzieli się na terenowy i centralny.

2. Fundusz centralny tworzy się z 20 % dochodów Funduszu, o których mowa w art. 23 ust. 3 i 4.

3. Środkami Funduszu centralnego dysponuje *Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej*¹⁵⁾.

4.⁴²⁾ Środkami Funduszu terenowego dysponuje samorząd województwa.

5. Fundusz terenowy przekazuje, w terminie 15 dni po zakończeniu każdego kwartału, 20 % zgromadzonych dochodów, wymienionych w art. 23 ust. 3, na rachunek Funduszu centralnego.

Art. 25. 1. Środki Funduszu przeznacza się na ochronę, rekultywację i poprawę jakości gruntów rolnych oraz na wypłatę odszkodowań przewidzianych ustawą, a w szczególności na:

- 1) rekultywację na cele rolnicze gruntów, które utraciły lub zmniejszyły wartość użytkową wskutek działalności nieustalonych osób;
- 2) rolnicze zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych;
- 3) użyźnianie gleb o niskiej wartości produkcyjnej, ulepszanie rzeźby terenu i struktury przestrzennej gleb, usuwanie kamieni i odkrzaczanie;
- 4)⁴³⁾ przeciwdziałanie erozji gleb na gruntach rolnych, w tym zwrot kosztów zakupu nasion i sadzonek, utrzymania w stanie sprawności technicznej urządzeń przeciwerozyjnych, oraz odszkodowania, o których mowa w art. 15 ust 3;
- 4)⁴⁴⁾ przeciwdziałanie erozji gleb i ruchom masowym ziemi na gruntach rolnych, w tym zwrot kosztów zakupu nasion i sadzonek, utrzymanie w stanie sprawności technicznej urządzeń przeciwerozyjnych oraz odszkodowania, o których mowa w art. 15 ust. 3;

³⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁰⁾ Zdanie wstępne ze zmianą wprowadzoną przez art. 98 pkt 4 ustawy wymienionej w odnośniku 11 jako pierwsza.

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 61 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

⁴²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 98 pkt 5 ustawy wymienionej w odnośniku 11 jako pierwsza.

⁴³⁾ W brzmieniu tym obowiązujące do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 44.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 5) budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji;
- 6) budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych;
- 7) wdrażanie i upowszechnianie wyników prac naukowo-badawczych związanych z ochroną gruntów rolnych;
- 8)⁴⁵⁾ wykonywanie badań płodów rolnych uzyskiwanych na obszarach ograniczonego użytkowania, o których mowa w art. 16, oraz niezbędnych dokumentacji i ekspertyz z zakresu ochrony gruntów rolnych;
- 9) wykonywanie zastępcze obowiązków określonych w ustawie;
- 10) rekultywację nieużytków i użyznianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych;
- 11) zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania, niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych, do wysokości 5 % rocznych dochodów Funduszu.

2. Środki Funduszu centralnego przeznacza się na zasilanie Funduszu terenowego oraz na zadania wymienione w ust. 1 pkt 7 i 11.

3. Środki Funduszu terenowego powinny być w pierwszej kolejności przeznaczane na wykonywanie prac wymienionych w ust. 1 na obszarze tych gmin, w których powstają dochody Funduszu oraz istnieją warunki uzyskania wzrostu produkcji rolniczej, rekompensującej straty poniesione w wyniku zmniejszenia obszaru gruntów rolnych.

4. Przy przydzielaniu środków Funduszu terenowego właścicielom gruntów, na ich wniosek, należy uwzględniać udział własny tych właścicieli w kosztach robót oraz efektywność projektowanych przedsięwzięć.

5. Skutki finansowe decyzji, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 oraz art. 20 ust. 2, wymagają uzgodnienia z dysponentem Funduszu.

Rozdział 7

Kontrola wykonania przepisów ustawy

Art. 26. 1.⁴⁶⁾ Kontrolę stosowania przepisów ustawy sprawują *Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej*¹⁵⁾, *Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa*¹⁶⁾, wojewodowie oraz podmioty wymienione w art. 5 oraz art. 15 ust. 5 i art. 16 ust. 5.

⁴⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 51 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁴⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 37 pkt 3 ustawy wymienionej w odnośniku 11 jako druga.

2. Osoby przeprowadzające kontrolę są uprawnione do:

- 1) wstępu na grunt i teren zakładu przemysłowego;
- 2) wglądu do dokumentów oraz żądania sporządzenia ich odpisów;
- 3) sprawdzania tożsamości osób w związku z prowadzoną kontrolą;
- 4) żądania wyjaśnień i zasięgnięcia informacji;
- 5) pobierania próbek gleby lub roślin do analizy.

3. Kontrolę stosowania przepisów ustawy w odniesieniu do gruntów użytkowanych na cele obronności lub bezpieczeństwa państwa można przeprowadzać po uprzednim uzgodnieniu jej zakresu z jednostką nadrzędną użytkownika tych gruntów.

Art. 27. 1. Kontrola obejmuje wykonanie następujących obowiązków:

- 1) zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby;
- 2) rekultywacji gruntów zdewastowanych i zdegradowanych;
- 3) rolniczego zagospodarowania gruntów zrehabilitowanych, jeżeli zagospodarowanie odbywa się przy wykorzystaniu środków Funduszu;
- 4)⁴⁷⁾ przeciwdziałania erozji gleb i innym zjawiskom powodującym trwałe pogarszanie wartości użytkowej gruntów;
- 4)⁴⁸⁾ **przeciwdziałania erozji gleb i ruchom masowym ziemi oraz innym zjawiskom powodującym trwałe pogarszanie wartości użytkowej gruntów;**
- 5) określonych w art. 16—19.

2. Jeżeli objętość próchnicznej warstwy gleby zdejmowanej z gruntów wyłączanych z produkcji przekracza 1 000 m³, kontrolę przeprowadza się z wykorzystaniem pomiarów geodezyjnych.

3. Kontrola wykonania obowiązku rekultywacji gruntów polega na sprawdzeniu co najmniej raz w roku zgodności wykonywanych zabiegów z dokumentacją rekultywacji tych gruntów, a zwłaszcza wymagań technicznych oraz ich terminowości, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku zakończenia rekultywacji w okresie 5 lat od zaprzestania działalności przemysłowej.

4. O terminie kontroli wymienionych w ust. 1—3, na obszarach górniczych, morskiego pasa nadbrzeżnego, kolejowych i lotnisk komunikacyjnych, powiadamia się odpowiednio, nie później niż 3 dni przed zamierzoną kontrolą:

- 1) okręgowy urząd górniczy;

⁴⁷⁾ W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 48.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 2) urząd morski;
- 3) organ kolejowy lub zarząd lotniska.

Art. 28. 1. W razie stwierdzenia, że grunty zostały wyłączone z produkcji niezgodnie z przepisami niniejszej ustawy, sprawcy wyłączenia ustala się opłatę w wysokości dwukrotnej należności.

2. W razie stwierdzenia, że grunty przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze lub nieleśne zostały wyłączone z produkcji bez decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1 i 2, decyzję taką wydaje się z urzędu, podwyższając jednocześnie wysokość należności o 10 %.

3. W razie niezakończenia rekultywacji gruntów zdewastowanych w okresie, o którym mowa w art. 20 ust. 4, stosuje się opłatę roczną podwyższoną o 200 % od dnia, w którym rekultywacja gruntów powinna zostać zakończona.

4. W razie niewykonania obowiązku rekultywacji gruntów zdegradowanych, ustala się, w drodze decyzji, obowiązek corocznego wpłacania na Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych lub na Fundusz Leśny, przez osobę powodującą ograniczenie wartości użytkowej gruntów, równowartości opłaty rocznej w takiej części, w jakiej nastąpiło ograniczenie wartości użytkowej gruntów. Do ustalenia wysokości opłaty rocznej za zdegradowanie gruntów stosuje się wartości wymienione:

- 1) w art. 12 ust. 7 i odpowiednio w art. 12 ust. 15 w odniesieniu do gruntów rolnych klas I—IV,
- 2) w art. 12 ust. 11 w odniesieniu do gruntów leśnych;

opłaty te uiszcza się do czasu wykonania obowiązku rekultywacji.

5. Rozmiar ograniczenia wartości użytkowej gruntów ustala się na podstawie dwóch odrębnych opinii rzeczoznawców.

6. W razie ograniczenia wartości użytkowej gruntów w wyniku zasadzenia drzew przydrożnych, nie pobiera się opłat, o których mowa w ust. 4.

7. Przepisy ust. 1—5 stosuje się odpowiednio w odniesieniu do gruntów leśnych, z tym że decyzję wydaje dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, a w parkach narodowych dyrektor parku.

8.⁴⁹⁾ Opłaty, o których mowa w ust. 1—4, stosuje się niezależnie od kar przewidzianych w przepisach o ochronie środowiska oraz innych obowiązujących przepisach.

Art. 29. 1. Opłaty, o których mowa w art. 28, nie mogą być wliczane do kosztów działalności osób, na które nałożono te opłaty.

2. Jeżeli opłaty, o których mowa w art. 28, dotyczą jednostek organizacyjnych, na kierowników tych jed-

nostek nakłada się karę w wysokości ich wynagrodzenia za okres 3 ostatnich miesięcy.

Art. 30. W przypadkach niewykonywania obowiązków określonych w ustawie stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 31. 1. Dochody Funduszu, o których mowa w art. 23, wynikające z niniejszej ustawy, są należnościami państwowymi w rozumieniu przepisów o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych.

2. Świadczenia pieniężne, o których mowa w ust. 1, przedawniają się z upływem 5 lat od dnia ich wymagalności.

3.⁵⁰⁾ Przepisy ust. 1 nie dotyczą dochodów funduszy terenowych, w stosunku do których umarzanie i udzielanie ulg w spłacie należności funduszu następuje według zasad i trybu określonych przez właściwy sejmik województwa.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 32. 1. Działający na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 11, poz. 79) Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych staje się Funduszem Ochrony Gruntów Rolnych w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Dochody, o których mowa w art. 12 ust. 1 oraz w art. 28 ust. 1—4, dotyczące gruntów leśnych są dochodami Funduszu Leśnego, o którym mowa w przepisach o lasach. Przepisy art. 31 stosuje się odpowiednio.

Art. 32a. (pominięty).⁵¹⁾

Art. 32b. (pominięty).⁵¹⁾

Art. 33. Właściwy w sprawach ochrony gruntów organ, o którym mowa w art. 5, prowadzi sprawozdawczość z zakresu:

- 1) obszaru gruntów wyłączanych z produkcji,
- 2) ustalonych należności, opłat rocznych i innych, wymienionych w niniejszej ustawie, dochodów Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych lub Funduszu Leśnego,
- 3) wielkości obszarów i położenia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, podlegających rekultywacji i zagospodarowaniu,
- 4) wyników rekultywacji i zagospodarowania gruntów,
- 5) istniejących zasobów i eksploatacji złóż torfów,

według zasad określonych przez *Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej*¹⁵⁾ w porozumieniu z *Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa*¹⁶⁾ i z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

⁵⁰⁾ Dodany przez art. 37 pkt 4 ustawy wymienionej w odnośniku 11 jako druga.

⁵¹⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

⁴⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 51 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 34.⁵²⁾ W stosunku do gruntów, na których znajdują się zabytki archeologiczne, wojewódzki konserwator zabytków może określić, w drodze decyzji, zakres i sposób eksploatacji takich gruntów.

Art. 35. 1. Do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, a niezakończonych decyzją ostateczną, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

2. Do spraw, w których wydano decyzję ostateczną o wyłączeniu z produkcji rolniczej gruntów rolnych klas I—III, a wyłączenie takie faktycznie jeszcze nie nastąpiło, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Tracą ważność niewykonane do dnia wejścia w życie ustawy decyzje ostateczne, dotyczące:

- 1) opłat z tytułu odłogowania gruntów rolnych;
- 2) wyłączenia z produkcji rolniczej gruntów klas IV—VI, na mocy których nie nastąpiło jeszcze faktyczne wyłączenie.

4. Stałe opłaty roczne, ustalone na podstawie dotychczasowych przepisów, ulegają z mocy prawa

umorzeniu, o ile ich kwota jest równa lub niższa od 10 zł.

5. Do wznowienia postępowania w sprawach, w których na podstawie dotychczasowych przepisów wydano decyzje ostateczne, dotyczące:

- 1) wyłączenia gruntów z produkcji bez zezwolenia,
- 2) rekultywacji i zagospodarowania gruntów, w tym niewykonania rekultywacji gruntów w wyznaczonym terminie,

stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

6. Niewykonane do dnia wejścia w życie ustawy decyzje ostateczne w sprawach przeciwdziałania erozji gleb pozostają w mocy.

Art. 36. Traci moc ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 11, poz. 79, z 1984 r. Nr 35, poz. 185, z 1988 r. Nr 24, poz. 169, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1991 r. Nr 101, poz. 444, Nr 103, poz. 446 i Nr 114, poz. 494 oraz z 1994 r. Nr 27, poz. 96).

Art. 37. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.⁵³⁾

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 131 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568), która weszła w życie z dniem 17 listopada 2003 r.

⁵³⁾ Ustawa została ogłoszona dnia 22 lutego 1995 r.

1267

OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 maja 2004 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o urzędach i izbach skarbowych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718, z 2001 r. Nr 46, poz. 499, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 65, poz. 595 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 106, poz. 489), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 20 sierpnia 1997 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770),
- 2) ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 162, poz. 1122),
- 3) ustawą z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268),

4) ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 81, poz. 731),

5) ustawą z dnia 7 czerwca 2002 r. o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 89, poz. 804),

6) ustawą z dnia 12 września 2002 r. o zmianie ustawy — Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 169, poz. 1387),

7) ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (Dz. U. Nr 137, poz. 1302)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 13 maja 2004 r.